

13. Ekim günü önemli bir gündür...

Orta Anadolu'nun kerpiç evlerden ve birkaç mahalleden oluşan küçücük, yolsuz, susuz ve çorak kasabası Ankara, zafer kazanan Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 99 yıl önce başkent ilan edilmişti.

Şimdi geriye bakınca bu olayı basite indirgemek, hatta sıradan bir şeymiş gibi küçümsemek mümkün. Ama o sırada Türkiye'de akıl almaz şeyler oluyordu. Şimdi o geçmiş günlere çok kısaca bakalım.

9 Eylül 1922 Türk Ordusu İzmir'e girip vatanı kurtardı. 1 Kasım 1922 günü padişahlık(saltanat) kaldırıldı. Sarayında oturmakta olan son padişah Vahdettin, o hain ve onursuz adam bir İngiliz zırlısına binerek kaçtı. Tek adam rejimi son buldu.

24 Temmuz 1923 Locan Anlaşması imzalandı. Kapitülasyonlar kaldırıldı. Yeni Türk Devletinin egemenliği dünya tarafından tanındı.

Bunlar olurken, son düşman askeri de İstanbul dan Osmanlı nın işgal altındaki başkentinden ayrılmıştı. Ve Lozan'dan hemen sonra...

13 Ekim 1923..

Tek maddelik bir kanun teklifi ile Ankara'nın başkent olması Meclis'te kabul edildi. Ve hemen ardından 29 Ekim 1923 Cumhuriyet ilan edildi.

Her şey adım adım gerçekleşiyordu.

Artık devrimler başlayacak, Türk Devleti ve Türk Milleti uygarlığa doğru koőacaktı.

Asıl ilginç süreç Ankara'nın başkent ilan edilmesinden sonra başladı. Savaşta yendiğimiz emperyalist ülkeler Ankara'nın başkent olmasını tanımadılar.

Evet, resmen tanımadılar İçin bu boyutu fazla bilinmez..

Onların gözünde başkent İstanbul'du. Er ya da geç yeniden öyle olacaktı.

O nedenle, Osmanlı'nın başkenti olan İstanbul olan İstanbul daki büyükelçiliklerini Ankara'ya taşımayı reddettiler.

Türk Dıőıőleri Bakanlığı bunlara ısrarlı çağrılarda bulundu ama hep aynı yanıtı aldı. Beklemeye devam edin yakında geliriz.

Dünya diplomasi tarihinde böyle bir olay bir küstahlık pek olmamıőtı.

Direnenlerin başını İngiltere çekiyordu. Fransa, İtalya ve bazı başkalarının tavrı da aynıydı. O dönemde yapılan yazıőmalar ve arşivler artık açık. İstanbul daki İngiltere Büyükelçisi Henderson, ülkesine őöyle yazıyordu.

Ankara'nın başkent olarak kalması ,Mustafa Kemal'in plan ve ihtirasları için gereklidir. Ben bugünkü Büyük millet Meclisi'nin iki yıllık ömrü olacağını ve Ankara'nın iki yıl daha başkent olarak kalacağını sanıyorum. İstanbul'un çekim gücü fazladır ama Türk hükümetini tekrar Bođaz kıyısına çekebilmek için iki yıldan fazla bir zaman gerekebilir...

Büyükelçiliđimizi Ankara'ya taşımaya gerek yoktur.

Aradan iki yıl geçmiş 1925 yılına gelmiŐtik...

Ve Ankara'da sadece üç ülkenin Sovyetler BirliĐi Azerbaycan ve Afganistan'ın büyükelçiliği vardı. Ötekiler direniyordu.

O kadar ki, İstanbul da yaŐayan bazı büyükelçiler ve elçilik görevlileri iş için Ankara'ya geldiklerinde İstasyonda kiraladıkları vagonlarda yatıp kalkıyordu. Aradan beŐ yıl geçti, geldik 1928 yılına. İlk çözüme İtalya ile başladı ve büyükelçiliğini Ankara'ya taşıdı. Ardından Fransa ve İngiltere çözülmek zorunda kaldı. Bu gün Anayasamızın bazı değişmez maddeleri var. Onlardan biri de Ankara'nın başkent olarak kalmasıdır... Şimdi bu iktidar ise bu maddenin bile kaldırılmasını istediler. Onların gönüllerinde Ankara değil, başkent olarak İstanbul yatıyor. Çünkü İstanbul Osmanlının başkenti idi de ondan. Bekleye dursunlar bakalım ! Kalın sağlıcakla!